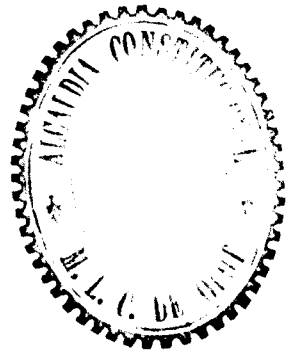

REVISTA D'OLOT

Donatiu de l'...

SUMARI

Iniciativa lloable.—A propòsit de l'Escola Olotina: Carta oberta a en Josep M. Mir Mas de Xexàs, Raimond Vayreda i Casabó. — Carta oberta a en Raimond Vayreda Casabó, J. M. Mir Mas de Xexàs.—*Panorama*, Ramon Pla i Coral.—*Nocturn*, Max Jacob, (Trad. Josep Maria Junoy).—*O l'amiga ets llunya...*; *A un retrat*, Josep Carner i Garriga.—*Leopardi: L'espant nocturn*, Josep M. de Garganta.—*Lletres franceses*, M. M. Solveig.—*L'expedició C-4 del XIV Congrés Geològic Internacional a la zona volcànica Olot-Girona*, Dr. J. Marcet i Riba.—*Llibres i publicacions*, Joan de Garganta, J. M. M., Rp., i Antoni Dot Arxé.—*Tarda de Tots-Sants*, Pere Verdaguer, Prev. — *Cròniques d'Art.*—*D'ací i d'allà.*—SUPLEMENT ARTÍSTIC: Fotografies, de Carles de Bolós, Prev. i de Joaquim Forga.

ANY II - NUM. 23.

OCTUBRE 1927

Perfumeria LLACH

MODERNA
FARMACIA
LLACH

PLACA ALFONS XII
TELEFON 23. - OLOT

MOBLES **DECORACIÓ**
INSTAL·LACIONS

Estils Antic i Modern

*SECCIO ESPECIAL DE
MOBILLARI LITÚRGIC*

Raimond Vayreda

Successor de H. Rocamora

*Diputació, 111
(Xambró Borrell)*

BARCELONA

BANC HIPOTECARI D'ESPAÑA

Delegació a Catalunya

Plaça de Catalunya, n.º 17 **BARCELONA**

**Prèstecs
amortitzables**

de 5 a 50 anys a
propietaris de finques
rústiques i urbanes

Facilitarà informes i fullets,
gratuitament, el Representant
en aquesta comarca

D. LLUÍS AYATS
OLOT

PIERA

SASTRE

és la casa que li convé

BANCA ARNÚS

SUCCESSORA D'EVARIST ARNÚS

FUNDADA EN 1846

CAPITAL: 10.000,000 DE PESSETES

CASA CENTRAL:
Plaça de Catalunya, 22

CASA MARIU:
Passatge del Rellotge, 3

SUCURSALS: BALAGUER, BERGA, CERVERA, FIGUERES,
GIRONA, IGUALADA, LLEIDA, MANRESA, OLOT,
PUIGCERDÀ, SOLSONA, TÀRREGA I VICH.

Sucursal d'Olot: Plassa Alfons XII i Ferrarons, 2

OPERACIONS QUE REALITZA:

Compra-venda i entrega a l'acte de tota classe de títols de contractació corrent

Descompte de cupons i títols amortitzats:

Exàmen de totes les amortitzacions de títols, quins cupons hagin estat pagats en nostres caixes, avisant als interessats cas de resultar algun amortitzat.

Canvi de títols, estampillage; nacionalització i agregació de fulla de cupons

Subscripció a totes les emissions.

Comptes corrents de títols a la la vista, abonant els cupons lliures de comissió.—Dipòsits de títols en custòdia

Cobrament, descompte i negociació de lletres i demés efectes comercials sobre Plaça, Península i Estrangers.

Cartes de crèdit i girs postals o telegràfics sobre la Península o estranger.

Comptes corrents a la vista en moneda nacional i estrangers amb interès i lliures de comissió.

Imposicions a plaç fix amb abono d'interessos segons els plaços.

Comptes d'estalvis amb interès.

Compra-venda de tota classe de monedes d'or, bitllets o xecs.

Prèstams amb garantia de títols

i totes aquelles especials que integren la Banca i Borsa.

La Banca Arnús disposa d'un servei especial d'estudis financers mitjansant el qual pot facilitar als seus clients informacions sobre tota mena de valors cotitzats a Borsa.—També publica trimestralment un Butlletí d'informació financiera que envia gratuïtament a les persones que el sollicitin. Emissions d'emprèstits per compte de corporacions oficials i societats industrials.

MODERN HOTEL SANT ESTEVE d'Anna Bretcha Sant Rafel, 10 ————— OLOT

Montat amb confort
Calefacció central
Cambres de banys
Aigua corrent i timbres
elèctrics a totes les
::: habitacions :::
Dormitoris ben aire-
jats i llum de l'exterior
Cuina de primer ordre
Menjadors en la
:: planta baixa ::

COBERTS I PENSIO A PREUS MOLT LIMITATS

— Situat en el lloc més cèntric de la ciutat —

REVISTA D'OLOT

PUBLICACIÓ MENSUAL IL·LUSTRADA

Any II	OLOT, Octubre de 1927	Núm. XXII.
Subscripció: Olot 3'50 pts. semestre Espanya 7 pessetes l'any Estranger 9 » » Número solt 60 cèntims		REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ Passaig de Blay, núm. 12, 1er. pis No es retornen els originals.

Iniciativa lloable

AMB la signatura dels nostres amics Francesc Vayreda, Josep Munteis i Joan de Garganta, han estat repartides les fulles que transcrivim, en part, a continuació:

(Hi ha un segell que diu: «Orfeó Popular Olotí»).

Distingit consoci:

D'acord amb la Junta Directiva d'aquesta nostra ciutat, la qual, com saben prou bé, a més de la seva corrent actuació cultural que tant l'honora, té una predilecció especial per les coses espirituals i, per tant, per totes aquelles coses que tendeixen a elevar el nivell cultural de la nostra ciutat, hem organitzat una secció que, sota el nom d'ATENEA, reflexarà per l'endegament i realització de les iniciatives dels seus socis sempre i quan no desdiguin del fi pel qual ha estat creada aquesta secció.

El nostre intent, sintetitzant, és més aviat el de formar una mena de sindicat d'iniciativa, en convergint els treballadors de tota mena d'art, i des d'on les iniciatives diverses podran eos per irradiar-se per tota la ciutat, fent interessar el poble en les coses de l'esperit.

Una de les coses que seran posades en pràctica seguidament serà l'organització mensual (o bimensual, si pot assolir-se) de conferències o lectures d'obres de gent especialitzada i de reconeguda solvència. El sol fet d'aquesta iniciativa representarà, a més de les valors intrínseques dels actes que tinguin lloc, la incorporació de la nostra ciutat a la vida cultural i al lloc que en ella li pertoca per la seva tradició i ascendència artística.

Penseu, que en definitiva, quan les generacions futures valorin la nostra època, una de les àniques coses que preralldran serà la més o menys intensa vida cultural que hauran menat les ciutats. Penseu que això és de les poques coses que compten, i que no podem pas esperar que siguin uns altres els que desretllin, en aquest sentit, la nostra ciutat.

És per això que creient-vos especialment disposats a cooperar a tota obra cultural i així a aquesta que amb el major entusiasme i desinterès anem a emprendre, us trametem aquesta lletra iniciat; una reunió tindrà lloc més tard per l'establiment del contacte espiritual que ens cal per l'obra conjunta.

La protecció mai prou agràida que la nostra vella ciutat «Orfeó Popular Olotí» ha otorgat generosament a ATENEA, no vol dir que econòmicament hagi de dependre d'ella. ATENEA viurà pura i exclusivament de les quotes dels seus components.

Això ens ha fet confiar en la vostra ajuda personal i en la vostra moral aquiescència.

Olot, Setembre, 1927.

Francesc Vayreda.—Josep Munteis.—Joan de Garganta.

Aquesta magnífica temptativa, d'acoblament de bons olotins, era, feia temps, una necessitat sentida en tots els sectors que es daleixen per un millorament cultural. Ens és, doncs, ben plaent encetar el present número amb les estrofes concretes de nobles intencions dels nostres amics, les quals, per poc que sigui sentit en la nostra ciutat el desig d'una superació de civilitat i ciutadania, trobaran l'acolliment reconfortant que es mereixen.

No n'hi ha prou en viure de records, cal viure de realitats. La nostra tradició cultural podria afeblir-se i fins estroncar-se si no procurèssim enfortir-la per mitjà d'institucions que ens posin en comunicació constant amb els batecs de les altres viles i ciutats, avui totes elles ull atent a la creixent creuada de perfecció espiritual que ens assenyala el rellotge del temps.

Alcem els cors pensant en el canvi fecond que experimenten els pobles quan són assaonats per una continuïtat d'esforç cultural, element bàsic per aconseguir l'avenç i benestar indispensables.

REVISTA D'OLOT, que veu en les signatures prestigioses que han iniciat la nova Secció de l'«Orfeó Popular Olotí», avalada la garantia d'enaltir i dignificar el nom de la nostra estimada ciutat, es complau en felicitar-los, alhora que a la nostra benemèrita entitat coral.

A PROPOSIT DE L'ESCOLA OLOTINA

CARTA OBERTA A EN JOSEP M. MIR MAS DE XEXÀS

BEN volgut cosí: He llegit el teu article de col·laboració al programa que l'«Abella d'Or» d'enguany dedica a la Festa Major de la nostra ciutat, que és, com la major part dels teus ben intencionats articles, una apologia de l'Escola Olotina.

Amb el bon desig de precisar el que sobre aquest tema s'ha vingut dient, fixar la seva valoració actual i les seves possibilitats per l'esdevenidor, em permeto adreçar-te la present, al fons de la qual et prego no hi vulguis veure res més que el bon desig i la millor intenció d'un que estima la seva terra.

Cal reconèixer que l'encontrada olotina ha vingut donant, d'algun temps an aquesta part, abundosos i assaonats fruits que li permeten parlar, amb un cert orgull, d'una escola que porti el seu nom, però fóra lamentable que això pogués esdevenir una cançó enfadada i que, embadalits davant del nostre formós paisatge, ens aïllessim de les corrents que avui dominen al món i limitèssim les nostres possibilitats a una escola de paisatgistes.

Comprenc, i preconitzo jo també, la creació d'un cenacle a redós del qual s'uneixin totes les voluntats, però no et facis il·lusions respecte a ço d'abolir les capelletes; aquestes han estat de tots els temps, de tots els llocs i continuen essent-ho i ho seran en els temps futurs, tant, que fins m'arribaria a creure que el que no hi és comptat és que no arriba a la mida.

El millor, al meu entendre, fóra canalitzar les activitats de manera que s'aprofitessin tots els valors que avui hi ha latents en la nostra comarca i això jo sols ho veig possible anant, en un terme més o menys proper, a la creació d'una Escola d'Oficis d'Art.

Són palesos avui a Catalunya els fruits donats, ja de bon principi, per la desapareguda Escola S. dels Bells Oficis, la qual, malgrat alguns esplicables defectes d'origen, havia estimulat entre nosaltres l'entusiasme per les Arts aplicades; però, estroncada la deu als primers dolls, crec tornem a estar molt lluny del somni que un dia havíem tingut, de veure en cada comarca de Catalunya una escola especialitzada en el seu ram de producció més tradicional i característic.

Es un fet real, que cada dia va afinant-se més i més el gust de les gents, com ho prova el que avui ja signin corrents en el mercat mundial, obres esquises produïdes en sèrie, entre les quals poden citar-se les ceràmiques de Suècia, les ceràmiques i els metalls de Dinamarca, els vidres i les randes de Schecoeslovàquia, que palesen d'una manera clara el gust regnant en aquests països. Per tant, crec seria hora pensar-hi seriosament, i, si més no, planejar, per mitjà de curssets culturals i conferències, el camí que un dia pugui portar-nos a l'assoliment de desitjos tan falaguers, per els quals ofereixo, des d'ara, la meua tan ferma com humil col·laboració.

Queda teu afectíssim:

RAIMOND VAYREDA I CASABÓ

CARTA OBERTA A EN RAIMOND VAYREDA CASABÓ

Ben volgut cosí: Molt agraeix la teva lletra oberta i te l'aprecio per dos conceptes: primerament per la bella iniciativa que acarona, i segonament per la sinceritat que representa l'exposar el teu criteri públicament. REVISTA D'OLOT acull amb veritable satisfacció les teves mesurades ratlles, doncs en l'ideari d'aquesta publicació, que és tot ell d'art i cultura, s'hi compta també el rebre amb els braços oberts—i amb noble desig de sanes rectificacions sempre que hom vagi errat—tota iniciativa, tota idea i tota orientació que vingui amb dignitat de tot bon conciutadà; puix que la REVISTA D'OLOT, com ja ho diu el nom mateix, es fa per Olot i, per tant, és de tots els olotins; entenem-se, però, dels olotins que estimen la Ciutat i les seves coses.

Tots els qui ens sacrifiquem—perquè no deixa d'ésser un sacrifici fer una revista amb bona fe i voluntat—col·laborant en aquesta obra que no té altre interès que posar el bon nom de la Ciutat arreu de la nostra terra, acollirem amb agraiement i pler, no tan sols una orientació i un consell d'amic, sinó que també una noble i sincera contravèrsia—que vol dir sense passió, sense enveja i sense ràbia—, cedint aquestes pàgines amb molt de gust.

Jo crec, bon cosí meu, que si tots els olotins obressin com tu has obrat, d'exposar el teu noble criteri a qui ha iniciat una campanya amb bona voluntat, fent l'apologia de l'Escola Olotina, la Ciutat no estaria, a hores d'ara, tan orfe d'espiritualitat i cultura. Ben segur que totes les heterogenitats intel·ligents es fonrien en una franca homogenitat germanívola. Això al primer cop d'ull sembla una gran paradoxa, veritat? Doncs no ho és.

I anem a aclarir alguns punts de la teva amable i estimada lletra:

Estic completament d'acord amb tu quan dius la necessitat de crear, i com més aviat millor, una Escola d'Oficis d'Art—o de Bells Oficis, el cas és igual—, dotant-la de les necessitats modernes, per a canalitzar, naturalment, els valors de la nostra comarca en llurs bells oficis o arts. No per això deixa d'ésser convenient l'existència d'un cenacle que uneixi totes les valors intel·lectuals de casa nostra, sobretot per a donar hi les conferències i cursos que tu dius.

Allò seria l'escola; això seria agermanar les intel·ligències tan en formació com ja més iniciades.

En dir jo que, amb la constitució d'un cenacle, no surarien les *injustes capelletes*—injustes eh!— no vol dir que jo em faci il·lusions d'abolir les capelletes. Doncs les capelletes—les justes, s'enten—com molt bé dius tu: «han estat de tots els temps, de tots els llocs i continuen essent-ho i ho seran en els temps futurs» i, fins com tu, jo crec que el qui no hi és comptat és que no arriba a la mida. Fer-se una capelleta és més difícil del que sembla. La formació d'una capelleta significa, primerament, tenir uns quants partidaris i, amb l'ajuda i col·laboració d'ells, saber-se fer imposar davant del món intel·lectual—literari o artístic— amb llurs fruits produïts, aconseguint l'admiració i apoi d'algun prohom de prestigi per a fer-se més respectar i admirar. Això és: ésser un valor i saber-se fer conèixer i admirar per uns altres valors. Encara que el més lògic seria que tot valor positiu surés sense asperons i padrins, sinó que, pel sol fet d'ésser-ho, trobés expedit el camí de la seva glòria. Però això és demanar la lluna. La injusta capelleta és l'apoi incondicional (?), per amistats i per favors i influències personals que no tenen res que veure amb aquell *prestigi intel·lectual* que vol ostentar l'interessat, d'un pretenció o pedant o d'un incapacitat o burgés. Això és: fer passar gat per llebre. En l'abundància d'aquestes capelletes havem vist moltes injustícies i moltes desil·lusions ideològiques. He volgut aclarir bé aquest punt perquè et convencessis de la molta afinitat que hi ha en algunes de les nostres idealitats.

Estic també d'acord amb tu quan dius el perill: «en que, embadalits davant del nostre formós paisatge, ens aïllessim de les corrents que avui dominen al món i limitéssim les nostres possibilitats a una escola de paisatgistes». Per això és que es fan doblement necessaris l'«Escola de Bells Oficis» i el cenacle, per aconseguir que aquesta *dil·rosa* «Escola Olotina», que tan ha dignificat a Olot i al seu «paisatge»—i que jo tant he dit i repetit en els meus també *dil·rosos* articles—no sols sia *paisatgista* sinó que s'avalori—que també hi cap—de bons pintors de figura i d'escultors no menys bons i prestigiosos.—Blay i Clarà poden ésser una bella mostra ennoblidora, ells s'han format amb l'escalf de les arts olotines, posant, amb els seus fruits saborosos, el bon nom d'Olot arreu del món civilitzat— I és, precisament, al que hauríem d'anar tots els olotins: fer de l'«Escola Olotina»—que el *formós paisatge* inicià amb l'ajuda i col·laboració dels grans olotinistes i precursors, el teu malaguanyat pare i oncle meu En Joaquim Vayreda i el nostre oncle i germà d'aquest, En Marian Vayreda—una gran «Escola d'Art Pairal» en la qual hi cabessin totes les manifestacions d'Art. Aleshores els olotins podríem enorgullir-nos de la nostra cultura i de la nostra espiritualitat.

I ja no cal parlar d'aquest teu bell somni de veure en realitat progressiva en cada comarca catalana una escola especialitzada en el seu ram de producció més tradicional i característic. Per això no sols es fan necessaris cursos i conferències, sinó que també es deu ajudar—amb esperit i amb esforços materials si convenen— a aquest formós esclat de Premsa Comarcal que tant d'honor fa a les comarques catalanes i al periodisme de Catalunya. La Premsa deu ésser la tribuna on s'hi exposin mantes orientacions i criteris, que el seny veritable sap imposar, amb l'us de la Raó, a les intel·ligències privilegiades.

Per això, al costat de la teva tan ferma com humil col·laboració, hi trobaràs sempre, i a punt d'esclatar, la no menys ferma i modesta de tots els qui fem aquesta REVISTA D'OLOT.

Sempre teu afectíssim,

J. M. MIR MAS DE XEXÀS

PANORAMA

Si esguardem delingudament la bibliografia catalana dels nostres dies, ens donarem compte tot seguit, al comparar-la amb la que posefem quatre o cinc anys enrera, de la notòria varietat que ella presenta en vist llavors. Si temps passat ens planyiem, ben justament per cert, que l'activitat dels nostres homes de lletres es manifestés en produccions *monogenèriques* quasi, és a dir, en poesia tansols, ara aquest plany seria injust. I fins ens atrevirem a dir que, en el temps que correm, la poesia ha estat absorvida per les altres produccions de diferents gèneres. De tota manera, aquest fet no ha d'estranyar-nos, ja que es realitza en l'eclosió de quasi totes les literatures. Els pobles, de bon començament, són millor disposats, més susceptibles de cantar que de raonar, d'analitzar, de filosofar, etc. Es el predomini de la sensibilitat abans de la raó; de la conten plació abans de l'anàlisi. Això que diem, dels pobles en general, ho veurem més clar si ho traslladem en els individus en particular. Són innumbrables els homes de lletres que en la seva primera joventut han fet, quasi preferentment i exclusivament, poesies. Després, a mesura que han anat posant anys i amb ells ha augmentat la perspectiva de llurs coneixements i estudis, han repartit llurs activitats i fins i tot molt d'ells han negligit absolutament la poesia. Ens poden servir d'exemple, a casa nostra, Puig i Ferrater, Carles Soldevila i Ferran Soldevila, per esmentar tansols els que ens han vingut momentaneament a la memòria.

Ara ja no podem plànyer-nos, com havem dit, que en la nostra literatura hi hagi únicament poetes. Si bé és veritat que aquests formen un nucli ben important, il·lustre, també ho és que a llur costat podem posar-hi els noms de novel·listes com Puig i Ferrer, Bertrana, Santamaria, Soldevila, Roig i Raventós, Alexandre Plana, Pous i Pagés, Ruyra; crítics com Ferran i Mayoral, Montoliu, Josep M.ª Capdevila; assagistes com Estelric, Junoy; dramaturgs i comediògrafs com Creuet, Sagarra, Gual, Artís, Lluelles a més dels il·lustres veterans Iglesias, Russinyol i altres; historiadors i erudits com Rovira i Virgili, Nicolau d'Oïwer, Ferran Soldevila, Valls i Taberner, etc., etc. Es a dir totes les branques hi són representades.

També és un fet digne d'esmentar que les nostres novelles promocions encaminin llurs activitats en terrenys ben diversos, cadascú en el de la seva preferència: Millàs Raurell, Domèrec Guansé, Roig i Llop, Navarro Costabella, vers la prosa literària i la novel·la; Garcés, Saltor i el mateix Guansé, vers la crítica; Melcior Font i Agustí Esclasans i Lluís Montanyà, en vers l'assaig; Potser, les branques de les quals es troben més allunyades les nostres joventuts, són el teatre i la història. Que ho estiguin del teatre no ha d'estranyar nos massa, tota vegada que aquest ha tingut sempre una vida efimera a casa nostra i, per afegidura, sembla que els temps no són en lloc gaire propicis per aportar-hi un nombre molt crescut de literats. De l'allunyament de les nostres joventuts en ço que fa respecte a la Història, Rovira i Virgili se'n planyia molt justament ja fa algun temps en un important article publicat, si la memòria no ens és infidel, en la «Revista de Catalunya». Serà, que en aquestes dues branques esmentades, les possibilitats de triomfar i de fer-se un nom són més difícils? Serà per una amagada antipatia per part de les nostres joventuts? Si fos això darrer seria lamentable.

De tota manera, encara que avui la nostra bibliografia sigui un mosaic violat i variadíssim, no hem de donar-nos per satisfets del tot, tota vegada que la tasca que hi ha per fer encara és gran, enorme.

Cal augmentar, cada dia més, el nombre de traduccions d'obres de literatures estrangeres; enriquir la nostra amb l'aportació en llengua vernacular dels principals monuments de les lletres mundials. Cal lloar la tasca, encaminada en aquest sentit, que realitzen l'«Editorial Catalana» Biblioteca Barcino i Biblioteca Europa. Veus-aquí una bona feina pels nostres joves escriptors, que poden emprendre com un mitjà d'entrenament, per a capacitar-se de la nostra llengua i per a prendre la planera habitud d'escriure.

Una altra activitat que havien d'imposar-se aquells als quals correspon i que necessitaria una empresa editorial encaminada a realitzar una tasca ben meritòria, seria la creació d'uns volums escrits, naturalment i d'això parlem ara, en la nostra llengua, destinats a tota mena de ciències, pures, exactes, aplicades etc., etc. Això, ultra l'enriquiment que donaria a la nostra bibliografia, permetria als estudiosos de Catalunya informar-se i efectuar llurs recerques en llibres escrits en la pròpia llengua pairal. També tindria un altra avantatge: el d'enriquir la nostra parla amb mots nous, professionals i tècnics, la majoria dels quals ens són avui ignorats. No creiem que aquesta empresa fos impossible ni tansols difícil. La posibilitat de la revista «Ciència» ens demostra que tenim uns autors i un públic preparats.

També gosariem assenyalar una altra branca, la més important de totes potser, que convindria en gran manera cuidar per la major extensió i importància de la nostra Cultura: la Filosofia. Potser les modernes corrents mundials no són gaire propícies al cultiu d'aquesta branca del saber humà; potser que el segle

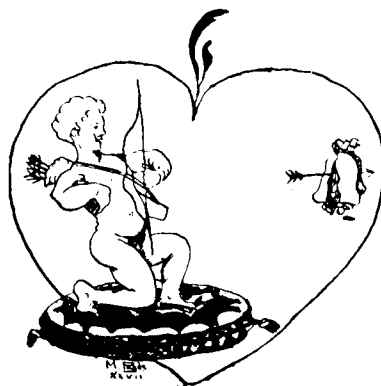
que travessem cuida preferentment de les diverses ciències experimentals i ho és més d'enginyers, de químics, de biòlegs etc., que de filòsofs. Però això no ha d'ésser causa de què la humanitat descuidi la Filosofia, *mater omnium sciencæ et artium*, com l'anomenaven els antics. Potser la nostra hipòtesi serà atrevida, però gosariem afirmar que una gran part de la culpa de què les nostres costums s'hagin assenyaladament corromput, que havem perdut aquell equilibri mental que adés teniem i visquem en aquest innegable nerviosisme dels temps actuals; que hi hagi aquesta confusió d'idees i no tinguem ja aquella meridiana claretat en els nostres judicis, la té l'abandó en què havem entregat a la Filosofia o perquè havem seguit els viaranyos d'altres filosofies més modernes, és veritat, però moltes voltes terriblement equivocades. Aquesta afirmació que havem gosat fer, resta avalada per l'exemple que ens ofereixen Grècia i Roma en l'antiguetat. Tant com aquells dos grans pobles feren cas dels seus filòsofs i fou possible que subsistissin, anaven de grandesa en grandesa i creixeren en nom i en fama. Fou quan els ciutadans es desentengueren de les paraules dels savis i en conseqüència es va reduir i adulterar el nombre d'aquests, quan caigueren en la decadència.

Catalunya, que té una tradició filosòfica ben important, que ha tingut un Ramon Lull, un Vives, un Llorens i Barba, un Balma i més posteriorment un Turró, un P. Miquel d'Espugues i les possibilitats malaguanyades d'un Joan Creixells, no diu, no pot oblidar la Filosofia. La Filosofia, qui gosaria negar-ho? ha fet i farà encara molt de bé als pobles; i els ventatges que d'ella havem d'esperar per Catalunya ens hauriem d'esperonar a no deixar-la negligida. Calculeu els fruits que donaria un poble com el nostre, qui té tantes reconegudes possibilitats i ha donat, en el transcurs de la seva història, tantes proves de la seva puixança mental, si el disciplinèssim amb una cultura plenament filosòfica.

Si avui, malhauradament, els homes no donen la importància que es mereix a la Filosofia o s'esgarrien en la elaboració d'idees obscures i ineficaces, nosaltres voldríem que Catalunya fos el seu baluard, per glòria i benefici nostre. I, voldríem que el nostre poble fos com una mena de conservatori de la filosofia, d'aquella filosofia que tothom ha convingut en anomenar *philosophia perennis*, l'única que resisteix el pas del temps i l'evolució de les idees, i també la més nostra, la que més s'adiu al caràcter de Catalunya.

Convé donar el màxim d'universitat possible a la nostra cultura. Tenir l'esperit obert i atent a tot ço que es manifesta enllà de les fronteres, assimilar-nos-ho i posar-hi el nostre comentari, amb la voluntat de portar el nostre gra de sorra en l'obra de la Cultura Universal, com a ciutadans del món que som. Aquesta tasca, aquest tenir l'ull atent a tota manifestació forana, aquesta aguda sensibilitat a tot ço que es realitzava fora de Catalunya, ho complien amb fidelitat els homes de «*La Revista*», publicació que, al desaparèixer, deixà un buit que no s'ha emplenat encara. Havem de tenir present, que si per la nostra àrea lingüística força reduïda i per la poca extensió territorial de Catalunya som un poble petit, per l'activitat, densitat, universalitat i varietat de la nostra Cultura, podem arribar a ésser un dels més grans de la terra. Tot depèn de la força i de l'ideal que mou als pobles, perquè aquests restin ignorats o ocupin un dels primers llocs en el moviment universal.

RAMON PLA I CORAL

N O C T U R N

*Soroll humit dels gripaus
soroll de les barques a la nit, els remes...
soroll d'una serp entre els joncs,
d'una rialla tapada amb les mans
soroll d'un cos pesat que cau a l'aigua
soroll dels passos de la multitud,
sota els arbres soroll de sanglots
soroll al lluny del lluny dels saltimbanquis.*

MAX JACOB

(Trad. JOSEP MARIA JUNOY)

O l'amiga ets llunya...

*O l'amiga ets llunya, llunya,
tan llunya que no et conec;
a voltes et veig en somnis
oasi de mon desert.*

*Gasses com la primavera
i el cor alegre floreix;
esquina la boira, amiga,
que em moriria de fred!*

*Vina tu, que enjora l'orfe
en les tenebres, el cel
d'un esguard que reconforta,
l'harmonia de ta veu.*

*Amiga, que és nit obscura
no s'albira ni un llumet...
o cuita! ans no passi l'hora,
l'alba d'amor encendrem!*

A un retrat

*Obscur el retrat
però hi brilla pura
de dues donzelles
la dolça figura.
Gentils meravelles
o flor de beutat!*

JOSEP CARNER I GARRIGA

LEOPARDI

—
L'ESPANT NOCTURN (1)

—
ALCETA

*Melisso, escolta; vull contar-te un somni
d'aquesta nit, que a la memòria'm torna
vegent de nou la lluna. Jo m'estava
al finestral que don a la pradella
mirant distreta enlaire, quan de sopte
veig que la lluna's mou i que creixia
com més al caure a terra s'acostava,
fins que al bell mig del prat totduna queia.
Talment com un ferrat semblava grossa
i vomitava entorn boirims d'espurnes
que anaven crepitant, com quan dins l'aigua
s'apaga un carbó encès. D'igual manera
la lluna s'apagava i s'ennegria
lentament, i al voltant l'herba fumava.
Llavors, mirant al cel vegi restar-li
com un vesllum, semblant a un clot lluminic
d'on l'astre hagués caigut; i tan ferèstec
fou mon espant, que ni ara'm veig segura.*

MELISSO

*No tems sense raó, que fàcil cosa
fóra caure la lluna dins la prada.*

ALCETA

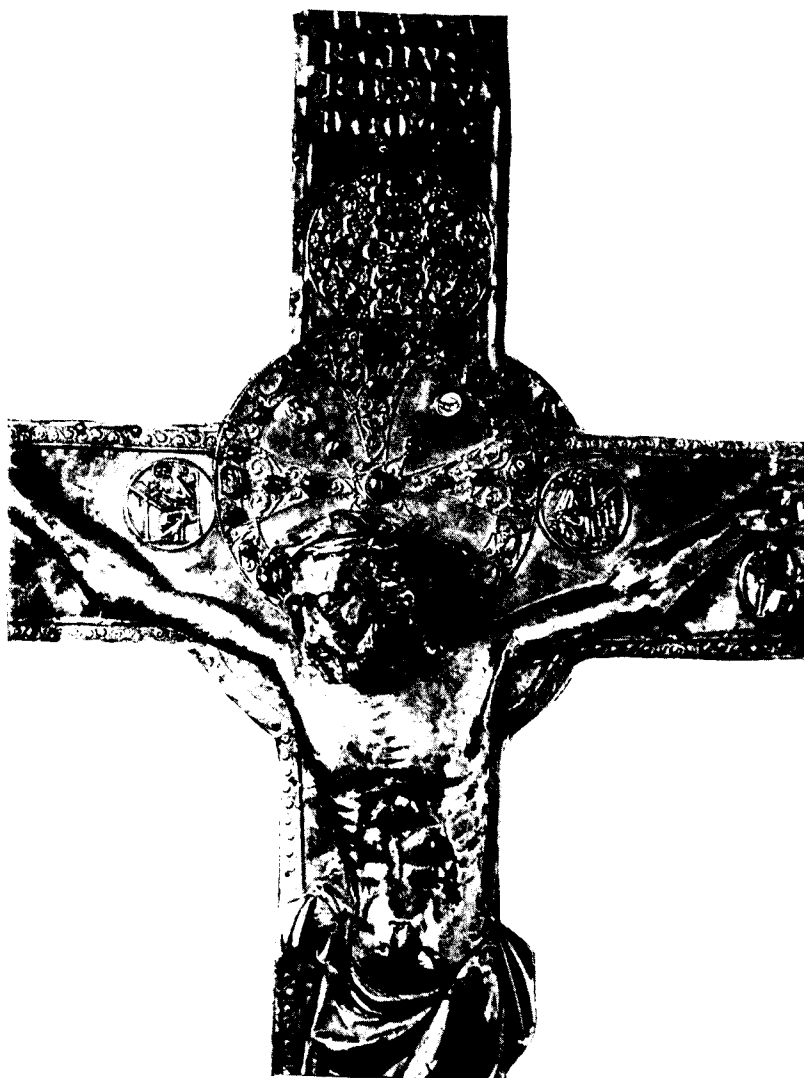
*Qui sap? No's veu sovint l'estiu als vespres
com cauen els estels?*

MELISSO

*Són tan nombrosos
que poc mal fóra caure'n un o altre
i restar-ne a milers; però de lluna
el cel té sols aqueixa, i no l'ha vista
caure ningú jamai, sinó és en somni.*

JOSEP M. DE GARGANTA

(1) El títol figura en l'edició de Bologna, 1826.

CREU ROMÁNICA

Premiada en el Concurs d'«Art Fotogràfic».

(Fot. de Carles de Balós, Pyre.)

LETTRES FRANÇAISES

LA TRAGEDIA DE BLAISE PASCAL (1623-1662).

De primer antuvi, sembla que, entre dos noms igualment il·lustres, no pugui haver-hi gran cosa de comú. No obstant, malgrat els diferents rams de l'activitat humana – poesia, música, pintura – els grans homes tenen tendència a abordar els mateixos temes. Artífex aspirant a la perfecció, cadascú treballa amb les seves eines. Així, per exemple, un Pascal, un Beethoven i un Miquel-Angel, poden procurar-nos impressions «semblants» amb procediments «diferents».

Si un sentiment existeix, qui els posa tots a prova, és ben bé l'amor; l'amor qui es mostra igualment punyent pels grans com pels petits. A quines miserables visicituds són exposats els esperits d'èlite quan la seva existència arriba a xocar certs prejudicis socials! El cas d'en Beethoven n'és una mostra, que el d'en Pascal confirma. Aventures voltades de misterioses circumstàncies que han vivament preocupat els seus biògrafs. L'eco de la passió d'aquest darrer i de les seves angoixes, es troba consignat en el seu petit llibre «*Discours sur les passions de l'amour*», manuscrit descobert l'any 1843, quina paternitat, tot primer contestada, és avui admesa.

Qui fou «ella»? Misteri. La hipòtesis segons la qual es tractaria de la germana del jove Duc de Roannés, s'ha deixat córrer. El que sembla fora de dubte és que Pascal ha estat enamorat d'una persona d'elevada condició superior a la seva; que es cregué correspost, coneixent alternatives de joia i de tristesa i que finalment es desesperà. Les darreres línies del seu llibre són un crit tràgic.

Pascal estimà i de quina manera! Es provat que quan s'estima l'amor va amb proporció i d'intel·ligència. Més si un és intel·ligent, més gran és l'amor que es sent. Com més abjecte s'és, més la passió s'assembla a la de les bèsties. La diferència entre aquestes i nosaltres rau en el petó. L'home, qui ho ha perfeccionat tot, ha perfeccionat també l'amor.

Avui els desesperats es suïciden... o s'enamoren d'una altre. Pascal, en la seva qualitat de filòsof cristià, per la meditació atentiva arriba a calmar-se, i troba finalment un bàlsam en l'amor diví. Pascal sembla haver pervingut a la cima, on l'amor oscil·la entre la joia i el dolor, per caure definitivament en el dolor, com si aquest fos la fi suprema de la joia.

L'ascetisme de Pascal és exigit per la lògica del seu sistema, qui l'indueix a creure que tan sols és pel sofriment, que l'home, corromput per la falta d'Adam, pot obtenir de la misericòrdia divina la glòria eterna.

Els desenganys posen l'ànima a prova, a cops de martell, i segons la seva calitat la cisellen o la fan a miques. La de Pascal en sortí més forta, més bella i més serena, passant de la delectació amorosa a la delectació grandiosa. En ell l'amor s'espiritualitza pel seu excés i es depura per la seva incandescència, com el ferre vermell, portat a la seva màxima temperatura, blanqueja.

I, conseqüència, descobreix que, si l'amor és més que la felicitat, la fe és més que l'amor.

HONORAT DE BALZAC.

El plagi, tal com és considerat avui, és una creació del segle XIX, i que no té res que veure amb la tradició clàssica definida per en Lafontaine i André Chénier. Segons ells, el plagi no és l'apropiació, sinó l'espoliació sense solta. D'una tal concepció, sens dubte més sana i profunda que l'altre, en Balzac en fou un dels darrers representants. Llegint la «*Comédie-Humaine*», hom s'apercebeix que cada novel·la, cada personatge, cada detall mateix, són el resultat d'una inspiració múltiple i variada. Esperit cosmopolita: malgrat no parlar altra llengua que la seva, — la seva curiositat no esbornà a les fronteres del seu país, sinó que buscà per tot com les abelles al fer la mel. Per això mateix, sembla avui que, com tots els autors del període romàntic, sigui Balzac el que els estrangers compreguin millor.

Balzac ha llegit i parlat molt, instruint-se sempre.

Sadollat en la seva joventut d'autors del segle XVIII, de Sterne sobretot, aviat conegué els moderns. Les literatures estrangeres eren de moda. A Byron i a Williams de Godwin, manlevà la idea dels ravatges causats per la intel·ligència en l'home, considerat com individu i com a ésser social. Les «*Mil i una nits*», l'amor, la voluntat, el misteri dels harems el fascinaren. Més tard la influenciaren exclusivament les filosofies de l'art i de la vida.

La seva concepció de la novel·la li ve dels saxons, Walter Scott i Fenimore Cooper. La iniciació històrica acomplida, d'altres iniciacions més petites, tot i tenint la seva importància, el portaren vers la corrent de

l'intel·lecte europeu del seu temps. A Gall i a la seva frenologia, per exemple, Balzac deu la teoria del «físic» imatge de l'«esperit». D'Hoffman li ve el seu gust per l'infern, la ciència de l'horrible. Per torn, Itàlia i Espanya evoquen en ell millor que Werther, la passió sota un cel blau. L'evolució serà completa amb la coneixença del polonès Wronski i de la seva teoria de l'«etzar» anulat; o si es vol d'un univers enterament matemàtic, on l'etzar s'ignora, i on el càlcul de probabilitats — el pitjor dels determinismes, — ho comana tot.

MAURICE BARRÈS, CATÓLIC.

Ple de seducció i àvid de glòria, la majoria dels seus llibres són de viatges, i no solament vers altres territoris, sinó i principalment dins d'altres ànimes. Ell mateix sembla haver-se definit en una de les seves obres: un «*amateur d'âmes*». Es a dir: un amador de sensacions estranyes, de visions d'altres, i d'evocadores il·lusions llunyanes. Barrès ha corregut el món terrestre i el de les idees, col·leccionant emocions, «extrems del disig, via vers l'impossible». Curiós, fou un diletant enamorat del perill i sovint s'arriscà pels dominis perillosos de la ideologia catòlica.

Els seus llibres són d'un model singular i sense precedent en la literatura francesa. No es tracta de novel·les, car l'autor no inventa ni la faula ni els personatges. La realitat tampoc hi és transformada. Barrès sembla que s'assegui a l'espatlla del que llegeix i li desenrotlli, baixet, a l'orella, el que el rècit li deixa endavinar. I les suggestions rebudes componen un llibre superposat a l'altre i que, sense les traves dels mèts, fa l'efecte d'una sinfonia.

M. M. SOLVEIG

París, Tardor 1927.

L'EXPEDICIÓ C-4 DEL XIV CONGRÉS GEOLÒGIC INTERNACIONAL A LA ZONA VOLCÀNICA OLOT-GIRONA

LA COL·LABORACIÓ COMARCAL I LA FINALITAT DE L'ACTE REMEMORATIU

Amb motiu de la visita projectada pel XIV Congrés Geològic Internacional a la zona volcànica Olot-Girona, s'han realitzat durant aquests darrers tres anys una llarga sèrie d'exploracions geològiques destinades a l'estudi detingut de la zona, per tal de fer més interessant i profitosa la ràpida visita dels congressistes inscrits a l'Expedició C-4 del XIV C. G. I. Aquestes exploracions han estat portades a terme pels directors de l'excursió, doctor M. San Miguel de la Cámara, catedràtic de l'Universitat de Barcelona, i per llur deixeble el doctor En J. Marcet i Riba, professor a la mateixa.

La regió recorreguda ha estat sempre un itinerari clàssic. Tots els geòlegs interessats en conèixer quecom del nostre terciari i quaternari, l'han visitada. Amb motiu de la Reunió extraordinària de la «Société Géologique de France» a Barcelona en 1898, fou organitzada, entre altres excursions per Catalunya, la d'aquesta comarca, dirigida pel malaurat Ll. Marian Vidal, i amb assistència de Stuart-Menteath. En 1904 la «R. Sociedad Española de Historia Natural», envià una Comissió formada per Calderón, Fernández-Navarro, Cazorro i Aulet a estudiar-la, i recentment en 1922 la Institució Catalana d'Història Natural hi ha realitzat llur expedició anyal, seguint, en part, l'itinerari projectat pel Congrés.

Els directors de l'Expedició, en emprendre tres anys enrera els preparatius de l'excursió en una zona extensíssima, verge especialment de cartes topogràfiques amb corbes de nivell i ben poc coneguda la seva estructura geològica, procuraren donar a llurs investigacions l'esperit geològic actual, contribuint així, de pas, a una nova interpretació de la tectònica de la zona volcànica.

Les noves cartes de l'Estat Major, a I: 20.000 i a I: 50.000, i algunes fulles dressades a I: 40.000 amb corbes de nivell de 20 metres i encara inèdites; la carta a I: 50.000 amb corbes de nivell de 25 metres recentment publicada de la mateixa regió pel geòleg francès Mr. Chevalier; les dades inèdites geològiques i topogràfiques comunicades especialment per Mr. Chevalier i també per En J. Junquera, Inspector de primer Ensenyament a Girona, i En M. Santaló, professor de l'Escola Normal a la mateixa ciutat; la rica bibliografia de la regió; les excursions realitzades pel doctor Marcet a la regió volcànica de l'Auvernia (França): tot aquest conjunt de nous ressenyaments han permès als autors de donar a la síntesi geològica de la zona volcànica Olot-Girona un aspecte original, no solament en la interpretació de l'estructura dels volcans i dels corrents de lava, sinó també sobre la tectònica general de la regió i llurs relacions amb el volcanisme i la fisiografia en general i sobre les terrasses quaternàries en particular, algunes de les quals presenten caràcters fluvio-volcànics ben remarcables. El caràcter especial de les roques volcàniques d'Olot-Girona, confirmen i completen tots els estudis esmentats.

El profund treball realitzat no ha pogut ésser més entusiasta i desinteressat, condicions indispensables perquè assolissin les expedicions el valor científic que les fes dignes de la consideració dels estudiosos de la geologia i que solament l'energia i l'entusiasme que desperta l'honor i dignitat nacionals ha fet possible. Les excursions realitzades permeteren als congressistes, tan nacionals com estrangers, conèixer el nostre país i comprovar els estudis fets ací, abans del Congrés com durant la seva preparació; llur atenció fou dedicada especialment a l'estudi dels volcans i corrents volcànics i estructura geològica de la comarca.

Els organitzadors trobaren a Olot, com a Banyoles i a Girona, entre altres llocs, el millor acolliment per a la bona preparació i realització d'aquelles visites geològiques. A Olot, el doctor Cardelús, doctor Aulet, mossèn Gelibert, P. J. Tous, N. Agustí, J. Trincheria, M. Montanyà, T. Hostench, J. Tenas, J. Danés, M. Garganta, F. X. Riera, «Centre Catòlic», els periòdics locals «La Tradició Catalana» i «El Deber», i especialment el senyor A. de Bolós, honorant la tradició científica de llurs avant-passats i En R. Pujolar, que col·laboraren en algunes de les exploracions preparatòries, sense oblidar la col·laboració comarcal; senyor Bosch, de Sant Feliu de Pallarols; els senyors Alsins, Mascaró, Vidal, Butinyà i Coromina de Banyoles i el doctor Bureh de Santa Coloma de Farnés, tots els quals facilitaren de la manera més honorable l'estudi de la zona.

Es molt grat també recordar la selecció intel·lectual de l'Ateneu de Girona, el president del qual, senyor Rahola, i els membres senyor Junquera, senyor Santalo, els senyors Dalmau i Pla, entre altres, col·laboraren molt amablement.

Amb el fi de controlar els treballs gràfics del doctor Marcet, síntesi dels estudis dels dos directores de l'Expedició, i per tal de revisar la toponímia, s'organitzà al «Centre Catòlic» d'Olot i a l'Ateneu de Girona, abans del Congrés, una Exposició de treballs gràfics sobre geologia i geografia, cartes i talls de la zona volcànica, fets en els temps de preparació de les expedicions, la qual fou oberta al públic durant el mes d'Octubre i en ella els interessats en el coneixement de la zona pogueren fer tota mena d'observacions als documents exposats. La sessió d'Olot fou honorada amb més de 30 membres, els quals sostingueren amb els directores de l'expedició un interessant i llarg intercanvi d'impressions per fixar la toponímia més acceptable.

Les investigacions realitzades han estat condensades en la Guia C-4 «Cataluña» on els autors donen una clara idea de la zona volcànica Olot-Girona i descriuen els itineraris de la mateixa seguits en la visita dels congressistes i il·lustren el text amb gran nombre de cartes fisiogràfiques i geològiques, talls i perspectives i especialment *Itineraris*: reproducció reduïda de les dibuixades pel doctor Marcet amb les dades recollides pels directores o deduïdes especialment de les cartes militars i dels treballs de Mr. Chevalier, la major part inèdites aleshores i gran nombre de fotografies. La major part de tota la il·lustració gràfica fou refeta durant l'estiu 1925, per haver-se rebut en Maig del mateix any, ja acabades completament les primeres, les magnífiques cartes de l'Estat Major a E: 50 000 i 20 000, les dues altimètriques, de 20 metres d'equidistància; i d'altres inèdites a E: 10 000 i 20 000 també altimètriques; i de poguer-se lograr la deguda autorització per poguer utilitzar la carta inèdita del geòleg francès Mr. Chevalier. Totes elles permeteren dibuixar de nou amb la més minuciosa precisió la sèrie de cartes, talls i perspectives que acompanyen la Guia i que foren facilitades als congressistes per fer més profitosa la visita. La casa Editorial Seix i Barral de Barcelona, edità acuradament els treballs gràfics, facilitant llur major exactitud.

Just és consignar la participació de les autoritats en la preparació de la visita i recepció dels congressistes. A Sant Joan de les Abadesses, a Olot, Sant Joan les Fonts, Les Preses, Santa Pau, Mieres, Banyoles i Girona, s'organitzà una bona rebuda, acollint els congressistes d'una manera ben honorable. A Olot, Banyoles i Girona, on s'hi feu estada, es nomenaren comissions especials que acompanyaren als congressistes en les diverses excursions i visites fetes a la comarca, les quals organitzaren una sèrie d'actes per tal de fer més profitosa i agradable la ràpida expedició patrocinada amb caràcter internacional per l'Estat; en la primera es disposà, en honor als congressistes, una Exposició volcànica, que deixà el millor record als visitants.

La col·laboració d'entitats, premsa i particulars tan espontània i eficaç serà ben recordada. Especialment inoblidable restarà l'actuació del nucli d'entusiastes olotins que acompanyà a l'expedició i ordenà el museu volcànic oferint als congressistes bells exemplars pirogènics, i de l'Ateneu de Girona, que nomenà una Comissió que feu acabar l'expedició a la contrada volcànica de la manera més digna, acompanyant-la des de Banyoles i oferint als congressistes una Exposició volcànica en l'íntim nuia dels intel·lectuals gironins.

* * *

Es en l'Ateneu de Girona, a la fi de la visita feta pels congressistes a la zona volcànica, que el president del mateix, En Carles Rahola, feu remarcar la gran tasca feta pel iniciador de l'estudi del volcanisme de les contrades gironines En F. Xavier de Bolós, a darrers del segle XVIII; i amb el fi de no deixar oblidada la seva memòria durant la visita dels geòlegs, publicà l'elogi d'En Bolós en el diari de Girona «El Autonomista». Gairebé al mateix temps, En F. Xavier Riera publicava en la REVISTA D'OTLOT un resum de l'obra feta pel gran nombre d'investigadors, així nacionals com estrangers, que han estudiat la zona, fent especialment l'elogi del gran naturalista olotí.

Els entusiastes de la zona volcànica Olot-Girona a fi de cloure el període d'actives investigacions geològiques

realitzades en aquests darrers tres anys a l'esmentada zona, fer més profitosa la ràpida excursió C-4 organitzada pel XIV Congrés Geològic Internacional, celebrar l'èxit d'ella i fer-la inoblidable, acordaren en una important reunió tinguda al «Centre Catòlic» d'Olot, organitzar un *Acte commemoratiu*, en el que es projectà honorar la memòria dels investigadors de la zona, així nacionals com estrangers, que contribuïren al coneixement d'aquesta curiosa zona volcànica i especialment enaltir el gran naturalista olotí En F. Xavier de Bolós, l'iniciador a darreries del segle XVIII de l'estudi del volcanisme de les terres gironines; llurs seguidors, investigadors de la zona Olot-Girona, Alsius, 1874 i Mn. Gelabert, 1904, i recopiladors dels estudis fets, Paluzie, 1860 i Texidor, 1866, tots ells fills de la mateixa; fer l'elogi de les col·leccions geològiques locals Bolós i Gelabert d'Olot i Alsius de Banyoles, fent ressortir llur importància i mèrit; rememorar l'Expedició C-4 del XIV Congrés Geològic Internacional en la zona volcànica Olot-Girona, fent la crítica de la Guia de l'Expedició C-4 «Cataluña», donar compte de la visita feta per aquella expedició i de les observacions formulades pels membres que hi prengueren part i, darrerament, recordar la rica bibliografia de la zona.

En la reunió esmentada quedaren fixades les ratlles generals de l'*Acte commemoratiu* i es nomenà la Comissió formada per Mossèn J. Gelabert, M. Domenge, F. X. Riera, R. Pujolar i J. Marcet que donaren compte a la primera autoritat de la Corporació Municipal, de l'acte projectat.

En la concepció d'aquest Acte commemoratiu hi va cristal·litzar l'entusiasme que per la geologia es sent en la zona volcànica, manifestat en la preparació, realització i constatació del Congrés. Davant d'aquest fet, és ben clar que no es pretenia pas celebrar exclusivament l'èxit de les excursions a la zona d'Olot, del que eren mereixedores també les demés excursions, sinó honorar la memòria dels geòlegs nacionals i estrangers i, naturalment, els de la zona volcànica i l'obra realitzada per tots ells, en estudiar una de les poques regions volcàniques peninsulars que ha meregut l'atenció del Congrés realitzat. Naturalment es recordaria la visita efectuada i es donarien a conèixer els fruits recollits.

El president del Congrés don C. Rubio celebrà en gran manera el projecte de commemorar amb algun acte la part de l'excursió C-4 corresponent a la visita a Olot, així com la impressió d'un follet a aquest fi. El doctor don L. Fernández Navarro, catedràtic de l'Universitat de Madrid i gran coneixedor del volcanisme de la Península, també celebrà que es tractés de celebrar i perpetuar el treball que representava la interessant excursió del Congrés a la regió d'Olot, que tant l'interessa i de la qual serva un record gratíssim per haver-la recorregut amb M. Cazorro i l'inoblidable mestre Calderón, comissionats per la «R. Sociedad Española de Historia Natural» per tal de fer-ne l'estudi. Ell mateix donà a conèixer a la Societat el projectat acte commemoratiu.

La iniciativa esmentada fou ben acollida per tots els nuclis intel·lectuals i científics.

La premsa tota donà compte del projectat acte i més tard els butlletins de la «R. Sociedad Española de Historia Natural» i de la «Institució Catalana d'Història Natural», en donaven una informació general. Les publicacions REVISTA D'OLOI i «Ciència» amatents a contribuir al progrés de les ciències geològiques i especialment en ço que es refereix a la zona volcànica Olot-Girona, recolliran oportunament les impressions de l'acte commemoratiu en un fascicle titolat: L'Expedició C-4 del XIV Congrés Geològic Internacional a la zona volcànica Olot-Girona, treball de col·laboració de tots els que s'han interessat en l'acte commemoratiu.

DR. J. MARCET I RIBA

Llibres i Publicacions

POEMES D'AMOR I DE CAMÍ. (1). (1920-1926), per Josep M.^o Rovira Artigues. - *Pròleg de Josep Lleóuart*. Les Edicions d'Art. - Barcelona, 1927.

El jove poeta Rovira Artigues ha publicat el seu primer volum de versos. És en tots els seus aspectes l'obra d'un maragallí. La naturalesa és quasi sempre el punt de partida de les seves inspiracions, i de l'entusiasme per la seva bellesa passa invariablement, per mitjà del simbolisme que hi veu, a un estat d'ànim caracteritzat per la joia de viure enamorat sota el guiatge de Déu, lluny de tot el que no sigui la persona estimada o la naturalesa; és un estat que podríem anomenar d'afanyosa placidesa. Però aquesta placidesa és pertor-

bada per la mort que arreballa al poeta éssers estimats, i fins la dona amada; aleshores apareixen en el seu esperit una melangia enyoradissa i una inquietud per la consideració de la fugacitat de la vida. Supera, però, quasi plenament aquests neguits; l'amor es renova i sembla que el bon temps torna. És aleshores que ve el darrer assalt de l'Infinit, el poeta lluita per desistir-se'n; és vençut i troba la tranquil·litat en la fruïció de la vida temporal com un preliminar de la vida eterna vora

l'amor che muore il sole e l'altre stelle

La vàlua poètica d'En Rovira Artigues es veu ben clara en aquest primer volum. Ara no cal sinó felicitar-lo i desitjar que segueixi treballant intensament.

JOAN DE GARGANTA.

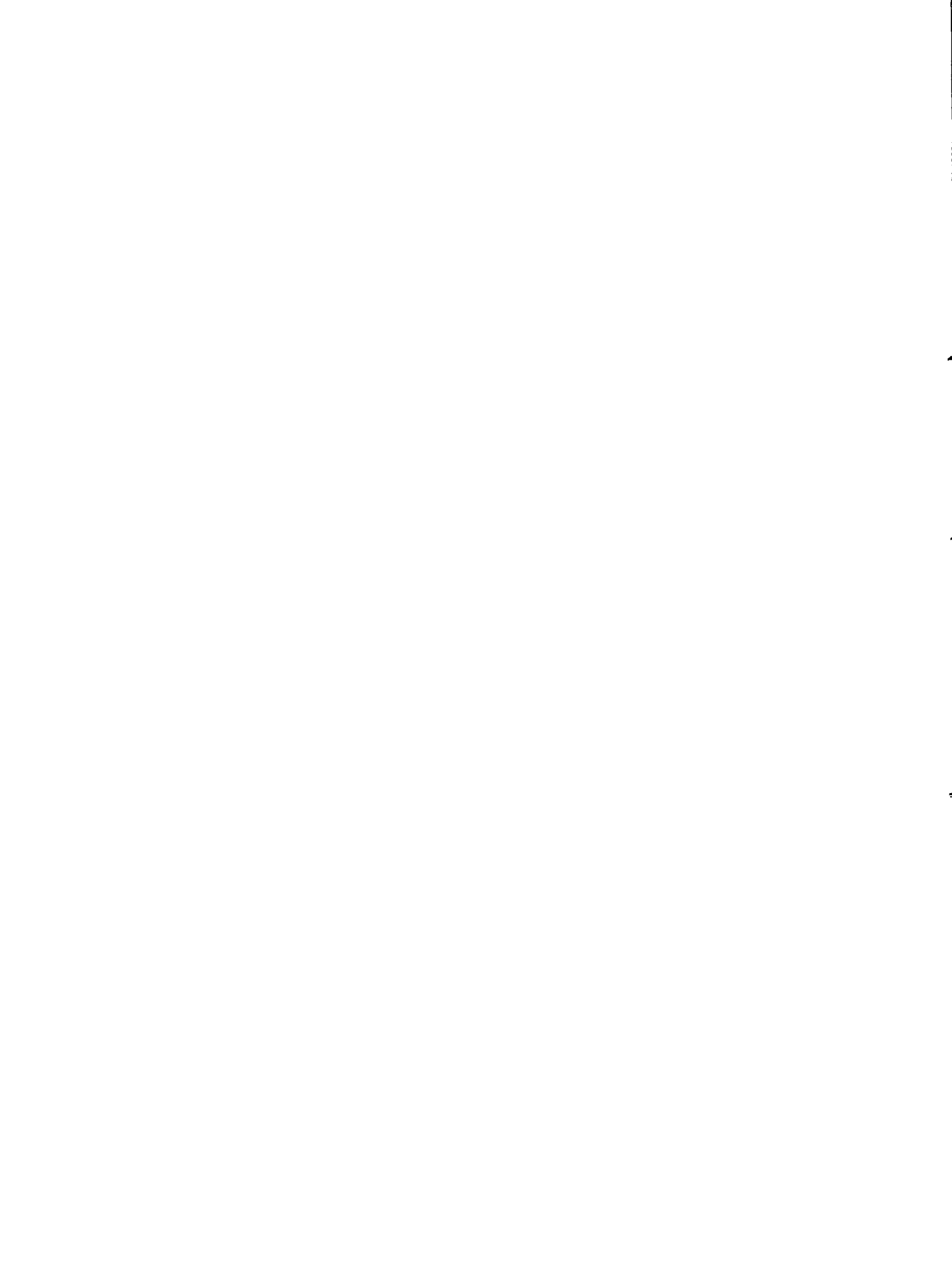
(1) Reproduïm aquesta nota crítica, apareguda en el número anterior, per haver estat desfigurada per algunes errades d'impremta, degudes a l'acumulació de feina a darrera hora.

Vores de riu.—LES COROMINOTES

Accèssit en el Concurs d'Art Fotogràfic.

(Fot. de Joaquim Forga)

DINERS.—*Drama en tres actes i en prosa de Joan Pinos i J. Sauret i Garcia.*—*Impremta Sauret, Balaguer.*—*Pòrtic d'Enric Lluelles.*

Amb tot i que som partidaris de veure llur representació acurada en escena de les obres teatrals, no contrastant havem llegit aquesta obra inèdita d'inauguració teatral, però gens desconeguda per la Catalunya-Ciutat, puix que arreu ha estat escampada en forma de llibret imprès.

Enric Lluelles, el pulcre autor i l'apassionat actor, en el seu mesurat pòrtic diu que «Diners» és una obra pensada, filla de l'observació i de l'estudi, no conseqüència atzarosa d'elucubracions sentimentals apassionades i turbulents. Pot o no assolir un gran èxit el dia que s'estreni —afegeix— però ningú no li podrà regatejar la valor altíssima, que tan honora a llurs autors.

Nosaltres creiem que en Lluelles ha estat encertat en fer el pòrtic, doncs s'hi veu sinceritat en els conceptes i escriu apartant-se de l'*«amistat»* que pugui tenir amb els autors, defecte capital de la generalitat dels «pòrtics».

«Diners» ens plau, ens suggestiva i ens sap humanitzar davant la psicologia dels seus personatges ben trobats, ben dibuixats per la ploma intel·ligent dels autors. És una obra feta de cara la societat moderna, que es rebel·la amb dignitat.

Potser representada hi trobaríem algunes faltes d'escenificació, però l'èxit del conjunt el creiem segur.

Encoratgem, felicitant-los, als volguts companys de Premsa Comarcal de Balaguer, i celebrariem que el nostre desig sigui una bella realitat el dia que aquesta obra s'estreni.—J. M. M.

LORITO REAL. — *Comèdia en un acte de Lluís Milló. Biblioteca «Itura». Mataró. — Arts Gràfiques. — Santa Coloma de Farnès.*

Aquesta obra humorística i plena de xistografia gràcil, que, segons diu el llibret que se'ns ha remès, fou estrenada en el «Teatre de la Reforma» d'Olot—suposem que deu voler referir-se al Casal Marià,—la recomanem a tots aquells aficionats que tenen bon gust en escollir *fi de festes* en l'Art de Talia.

RENADIUS. — *Versos i proses originals. Frederic Gironella.*

L'autor d'aquest llibret, a l'adreçar-lo en penyora de cordialitat, al seu amic En Francesc Presas, li diu, entre altres coses, que pensi que el fer versos en ell—és un esplai que defuig de tota pretensió. Diu també que és un arreplec del seu escampall literari.

En el llibre hi hem vist poesies de des de l'any 1919 a l'any 1927. Això vol dir que el fer versos en el seu autor significa un esplai literari en hores de lleure.

Per això al costat de poesies tan reeixides com «*Davant les ruïnes del Monestir de Sant Pere*», «*A la memòria de la mera mare*», «*La inconsciència de l'esclau*», «*La fulla morta*» i «*La mort del Leopard*», n'hi trobem d'altres, com «*Quietud*» per exemple, que estan manca-des d'un confegit i diècio més serens.

Hi ha alguns «Claroscurs» força encertats i d'imatges ben pensades.—J. M. M.

L'AREA DE DISPERSIÓ DE LA POLYGALA VAYREDA-COSTA.—*Per Antoni de Bolós.*

Ha estat imprimit, en bella edició, aquest magnífic treball del nostre amic i col·laborador Antoni de Bolós, publicat a l'excel·lent revista «Ciència». L'acompanya una tricomia de la Polygala Vayreda Costa, dibuixada per J. Sagarra.

Tot ell és un meditat estudi d'aquesta planta que fou

trobada per primera vegada pel malaguanyat botànic olotí En F. Xaxier Bolós.

Aquesta planta es troba vivent en la regió de Vall del Bac, de la nostra comarca.

Agraim a l'amic la seva dedicatòria.

LA BARRACA de Blasco Ibàñez, en català.

En les vidrieres de les llibreries i en els mostradors dels quioscos, ha aparegut la famosa novel·la de Blasco Ibàñez «La Barraca», traduïda al català pel notable literat i periodista Miquel Duran.

«La Barraca» és la interessant novel·la de l'horta valenciana, d'aquella terra lluminosa de parla catalana. És la primera obra del seu autor que fou traduïda a tots els idiomes cultes, i ara es reintegra de manera admirable al seu propi idioma.

«La Barraca» passa, justificadament, per una de les millors novel·les de Blasco Ibàñez. La seva acció és molt senzilla i es desenrotlla amb una claredat, amb una lògica que no deixen res a desitjar. Els personatges tenen el relleu d'èssers vivents, i el drama és ben natural, està presentat d'una faïso tan objectiva i tan imparcial i amb tan artística vigoria, que captiva i emociona profundament.

Es un encert indiscutible de la «Biblioteca Europa» l'haver enclos en la seva col·lecció aquesta novel·la valenciana, obra mestra de Blasco Ibàñez.

L'edició, dintre de la norma de la «Biblioteca Europa», és pulcre i ben presentada, i ostenta una magnífica portada a tricomia del notable dibuixant valencià, Artur Ballester.

«La Barraca» en català, i pels exemplars venuts, es pot ja considerar com un èxit editorial.—Rp.

EXTRAORDINARIS DE «PREMSA CATALANA».

Esmentem ací els bells números extraordinaris que han publicat darrerament: *El Pla de Beges* de Manresa, *Poble Nou de Barcelona*, *L'Amic de les Arts* de Sitges, *Gascó de Vilafranca* i *La Gralla* de Granollers.

L'esforç que representa aquest bell esclat de premsa catalana en les comarques de Catalunya, mostra l'avenc espiritual que arren fructifica.

Sia la nostra enhorabona.

LA LLUNA D'OLOT.—*Revista mensual d'Art i Literatura.* Ha vist la llum en la nostra ciutat aquesta novella publicació mensual, editada amb pulcritud pel nostre company impressor En Pere Aubert.

Dos són els números que ja s'han publicat. N'és director el nostre amic, el poeta Salvador Perarnau.

A més d'esplaiar-se en literatura i art, dedica algunes columnes a fer sàtira i humorisme. Si bé és molt difícil mantenir un equilibri seré en barrejar la sàtira amb el bon art, no obstant, esperem que excel·lirà en aquest propòsit.

Sia benvinguda i que per molts anys!

LLIBRES POLÍTICS.—Dos llibres cal esmentar en aquesta ramificació literària: *Els Polítics* d'En Duran i Ventosa i *On va Catalunya?* d'En Marçal Domingo. Els dos ben interessants.

LA NOVA REVISTA.—N.º 9. *Setembre 1927.*

Cada dia es fa més suggestiva aquesta publicació que tan sap encarar-se cap a Europa i que dirigeix l'incansable i intel·ligent escriptor En Josep M.ª Junoy.

El número de Setembre va avalat de prestigioses signatures i de valiosos treballs literaris i magnífiques reproduccions gràfiques.

Francesc Eximenis, C. Soldevila, J. Agelet, William Bake, Francis Janmes, López-Picó, Almela i Vives, Joan Arús, M. Trens, A. Escasans, Marcel Lanvage,

Alfred de Zerde, avaloren el sumari. Demés hi ha les notes i comentaris; tots plens d'interés i oportunitat. Mn. Pere Verdaguier, el nostre estimat col·laborador, hi té un comentari elogiant les pintures del nostre incansable company En J. M. Mir Mas de Xexàs.

Rebi l'excel·lent amic Junoy la nostra més entusiasta admiració pel millorament que cada dia excel·leix a «La Nova Revista».

•TRACTAMENT QUIRURGIC DE LA LITIASI BILIAR.—*pel Dr. E. Ribas i Ribas.*

El Dr. Ribas i Ribas, un dels mestres de la Cirurgia catalana actual, ha volgut fer amb la seva Monografia una obra fruit de la seva llarga experiència. Precisament l'aspecte quirúrgic de la litiasi biliar ha estat una de les seves especialitzacions i n'ha devingut una vera autoritat científica. Així la seva obra sobre d'aquest tema és extensa i dispersada sobre comunicacions a Societats, Acadèmies i Congressos, ponències, articles en revistes. Aquesta Monografia és el resum i la culminació dels seus treballs i l'obra màxima de la seva pràctica i estudis sobre la matèria.

El Dr. Ribas i Ribas posa en la seva tesi tot el gran amor que en favor dels homes respira la ciència mèdica. Tota ella són una sèrie de consells i normes per a la defensa dels malalts que pateixen de càlculs bilials. Ascensat i prudent ens regula la nostra conducta enfront d'aquesta malaltia, ens aclareix dubtes i ens dóna aquella audàcia i rapidesa en actuar que poden salvar un malalt de la mort.

No és el seu objecte descriure tècniques ni procediments operatoris, sinó valorar-los i controlar-los, i més que tot estudiar els símptomes més subtils que ens avisen d'una infecció propera i d'un perill. Defensar als calculosos de la infecció és un dels punts capitals de la seva tasca.

I en ell cal fer-nos forts perquè és una llàstima que la nostra mortalitat per litiasi biliar sigui superior a altres pobles a causa de que els malalts són operats gairebé sempre massa tard, quan els trencacolls seran més grossos, quan la infecció està més pròxima. Això representa una gran responsabilitat per l'internista que és el que generalment veu primer el pacient i no el sap aconsellar i imposar-se des del primer moment.

Per això aquesta Monografia escrita per un home de l'autoritat i experiència del Dr. Ribas i Ribas, és una gran educació, no sols pels cirurgians on trobaran disents procediments i mitjans, sinó potser més pels internistes on trobaran assenyalada la seva conducta que pot ésser decisiva en un moment perillós. A tots la recomanem.

En el noticiari s'insereix un article del Dr. Aguadé Miró «L'homenatge al metge vell». Es continua la secció «Per la depuració del nostre llenguatge científic». Es publica el programa del curs de l'Institut de Fisiologia de la Universitat de Barcelona, les bases del concurs d'«Arts Mèdica». «Lluita contra la mortalitat infantil» i «La crisi mèdica».—Rp.

L'OCI DE LA PARAULA: de J. M. López-Picó.

Als que ens plau oir glosades per altre, les íntimes sensacions de l'esperit i constatar l'homogenitat que servin amb les pròpies emocions sentides, esperem frissosament aquesta ofrena que ens fa cada any el pulcre poeta Josep Maria López-Picó.

L'«Oci de la Paraula» és el seu nou llibre de poemes: a l'igual que els altres, hi vessa el pensament i el sentiment, i és que J. M. López-Picó es complau en crear imatges impregnades dels ressorts lírics i de l'encís de les paraules.

El seu estil personal ha aixecat, entorn la seva lírica, algunes opinions disconformes, però ens cal solament transcriure aquestes paraules d'en Millàs-Raurell.

«Els que han llegit López-Picó únicament en els títols dels seus llibres o que l'han llegit amb el prejudici de trobar-lo difícil, no han pogut gustar tota la gama saborosa dels seus poemes ni la sorpresa que dóna el miracle de les seves imatges».

En aquest volum, el XXè de la seva col·lecció, el títol «L'Oci de la Paraula» enmarca fidelment amb el contingut; la paraula hi reposa, per sobre d'ella el llibre conté els batecs d'emoció, del cor i de l'esperit.

La descripció resulta a voltes desdibnitada, però és que López-Picó no preté fer-nos veure les coses per entre les seves paraules, sinó, que, com a líric, canta per ell i glosa el seu sentit.

Vegeu sinó en Música Nòrdica.

Voldria... Volia ser
núvol fresc, so de campana,
sorris de no res. Vull ser
coses que no deixen rastre.

Aquest neguit sentim debatre'l intensament en tot el llibre.

A voltes, quan ens parla d'amor, perd amb neguit però guanya amb sentiment, i diu:

Pregunto al cor:—I tu què esperes?
no veus les cendres del convit?—

I extenuat ja, amb l'ànima amarada de tristosos defugint la lluita de neguit i serenitat, clama:

La joia vull teni amb mi;
ara ric per convidar-la.—

però la joia continua com abans, esquerpa, i l'obra lopezpiconiana continua igual, estilísticament, i ens aferma la convicció de què és ell el primer líric de Catalunya.— ANTONI DOT ARXÉ.

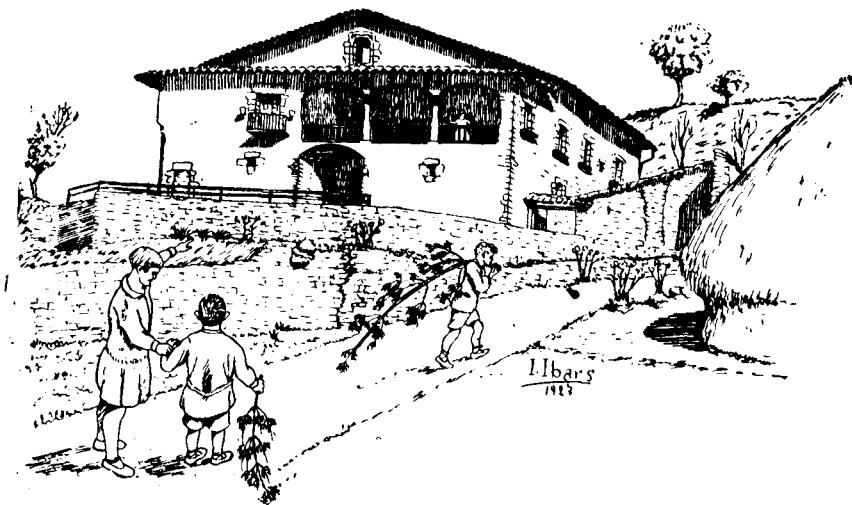
EL NOU DIARI «LA NAU».

L'èxit, molt major del que s'esperava, assolit per aquest nou diari, ens prova una vegada més, la valor que tenen els projectes quan van acompanyats d'una dosi de voluntat i amor, circumstància massa sovint dubtada, fins que la pràctica ens en ensenya la viabilitat. Cert és, però, que «La Nau» nutrida amb bones signatures i ben informada, de caient simpàtic i amical, amb un ample criteri respectuós i tolerant, s'ha passejat immediatament per les nostres ciutats i viles i ha pres lloc en les nostres llars, amb la franquesa d'un conegut de temps i el llegidor s'ha habituat tot seguit a la seva lectura per una sèrie de motius, ultra els esmentats, ben fàcils a endevinar.

Un diari és com si apugéssim d'un pis més l'edifici de la nostra voluntat pairal, és una adquisició que, abans de veure-la feta realitat no cal solament trobar el senyor que ofereixi pròdigament la caixa de cabals. Són necessaris escriptors adequats, un caliu espiritual veritat amb ambient propici, uns grapat de milers de llegidors, d'amics, de simpatitzants fixos i altres coses quecom més importants que unes tones de paper i una rotativa. Tot això quan es tracta d'un diari amb ànima pròpia, d'un diari que ajuda a involucrar i expansionar una fisonomia i a accentuar un voler, a marcar un solc en la ruta de la història, d'un diari ben nascut, fill legal de matrimoni unit per la grandiositat d'un pur afecte. No quan es tracta d'un de tants diaris que podríem dir-ne «zmòmies de paper», descolorits, sense aspiracions, que encara veiem entre les mans d'una munió de desgraciats semi-analfabets, de ciutadans sense ciutadania ni amb ganes de tenir-la, dels simples homes sols de figura que cerquen un diari per a usos domèstics...

Felicitem a l'incansable Rovira i Virgili per aquesta valuosa aportació a la premsa catalana i desitgem veure prosperar contra tots els vents i tempestos aquesta «Nau» que hem pogut constatar i ha estat flotada amb l'avidesa de fer llars viatges i viure molts anys.

TARDA DE TOTS-SANTS

L'HORA es quieta, camina tota recollida, pia espargint aromes divines. Al mas hi ha dolç silenci; els homes són al poble i els infants allà al lluny que tornen del bosc portant quiscun una branca de pi verd; joh!, és clar, és el dia de les castanyes i res no hi ha tan destre per fer-les suar fort. Comença a ploure, una pluja sossegada, fina. Fa poc que el cel lluïa encara clapes cefirines, però els arbres la reben extranyats i, com si els hi hagués entrat fins al cor una onada de fred gebrador, tremolen fortament, après, però, van calmant-se i es resignen a mullar-se. Pel camí de la vall retornen les ovelles fent una llarga filera prima i serpentejant, retornen poc a poc, capbaixes, capdellant el camí de nord, i rera seu, sota un caputxó de llana roja, segueix el pastor encantat en la valior de fulles groguenques que veu caure lentament i solemne. L'àvia ix a l'eixida i, empesa per una frisança maternal, crida la mainada; aquesta li respon ja de ben aprop, de des les feixes de l'horta. La velleta roman satisfeta, torna tancar despressa, d'una revolada, com si l'hagués esporuguida la gran rialla grisa que el cel acaba de florir. Ve del llenyer la nora carregada d'estelles i brosta, passa apressadament cuina endins i ho posa tot apunt per encendre foc, una forçada d'argelagues, un braçat de troncs prims i secs, les estelles a sobre i rera de tot el tió més tossut que ha trobat. El mas reviu, altra volta hi torna alatejar aquella joia blanca, bellugosa, animadora, és que els infants arriben a l'entrada. Veniu fillets—crida la jove amb veu amanyagadora des del fons tenebrós de la cuina—veniu que ben guanyada l'haveu una bona foguerada. Aquests hi entren prest adelarats, mig tremint de fred, xops, i el foc esclata com una rosa immensa de colors diversos, com una rosa acaricianta, sembradora de belles clarícies i perfums vivificants; l'envolten desseguit, l'escon s'omple i ara que també hi ha acudit la padrina formen tots junts mig cercle ben lligat, fins la flama apar que ho coneix que no pot escapar se per cap costat, car esdevé prima i llengoteja i s'ageganta ardida xemeneia amunt. Les tasques de la migdiada són enlestides, però les dones poden complaure's bona estona ací en mig de l'alegria dels nins i del foc, ací recollidets sota l'arcada fumosa d'aquest temple antic on han posat la petja tantes i tan nobles generacions.

Comença la venerable padrina a desgranar el rosari de les seves contalles sempre suggestives; tothom escolta; uns amb ver fervor, altres amb fervor aparent, però l'infant petit, que sent molt més

viva que els seus germans la tortura d'una bella frisança, no pot pas estar quiet, sovint s'aixeca dret sobre l'escon i, a cau d'orella, atabala la nora recordant-li el vespre, les castanyes i el riure que faran en torrar-les. El gos de tura, qui dormia plàcidament prop del niu inquiet, rep una forta trepitjada, es queixa en un plany llarg, enternidor i fuig enllà, enllà, seguint una llenca de claror que després de partir l'entrada va a perdre's dins la cort dels bous. Això ha portat un poc d'enrenou entorn la flama que llengoteixa ardida i crepitant com mai. Torna imperar la pau i dels llavis de la padrina en brollen, altra volta, les dolçors fresques del conte que s'havia interromput...

A fora encara plou, però aquella pluja adés sossegada, beatífica, ara ha esdevingut divagadora, furient, una pluja que cada vegada que es rebat sobre els vidres dels finestrals hi deixa esclats de lliris d'argent i com una cabellera molt subtil de cascata. Els arbres demig la revolta s'agiten feint signes de gran dolor.

PERE VERDAGUER. PREV.

(Dibuix d'I. Ibars)

Cròniques d'art

L'Exposició de l'Escola de Belles Arts.

enguany hem pogut admirar un bell conjunt en aquesta exposició de pintura, dibuix i escultura, que cada dos anys celebra la nostra benemèrita Escola de Belles Arts, tan ben regentada pels seus mestres Lu Pascual, Celestí Devesa i Martí Casadevall.

Hi hem vist en la secció de pintura signatures joves i prometedores. En aquesta ramificació cal esmentar tres noms plens de noble dignificació: Pere Gussinyé, Ramon Barnadas i Vicens Solé Jorba. Aquests són els més formats i els qui ens sadollen d'esperances més prometedores. Hi tenien, però, llurs assaigs i estudis avilats de primícies apreciables, en aquesta secció: Concepció Pujolar, Maria Güell, Dolors Roca, Lluís Carbonell, Joan Vilà, Angel Vila. (Aquarel·la. Força esperançador i amb algunes tonalitats molt lluminoses). J. M. Costa i C. Cortés.

En la secció d'escultura cal esmentar com a rellevants: Lluís Curós i Sabel Costa. Tots, però, hi mostraven llurs habilitats i aptituds. Lluís Carbonell, Josep Güell i Jaume Sala acabaven d'emplenar el saló, amb llurs obres plàstiques.

En l'Aigua-tinta ja no cal dir que En Farjas s'emportà les llances. En aquest art, que tant l'hem admirat, cal esmentar-li: «Els roques», «Palanca de Verntallat» i «Tarda d'Hivern». Jaume Casas, el dibuixant serè, també hi tenia bells fruits de la seva laboriositat.

També hi veïrem dibuixos i acadèmies, de Josep Güell, Lluís Curós, Vicens Solé, Josep Fontfreda, Josep Dou i Josep Pujol.

En conjunt, repetim, l'exposició quedava arrodonida i feia molt de goig. Llàstima que no fos gaire visitada pels olotins. Després es vol jutjar des dels cafès als nostres joves artistes, desconeixent les seves obres i les seves activitats espirituals, i coneixent, potser massa, els seus defectes d'adolescents.

El dia que tots els olotins sabrem admirar i estimar les nostres coses, aquell dia, ben segur, que ingressarem en les aules civilitzades de la Cultura.

Salons de Tardor.

A Barcelona s'ha obert ja el «Saló de Tardor» a càrrec de Parés. Hem tingut ocasió de veure'l i de poder-lo jutjar d'aprop, sentir comentaris—per cert no molt falaguers per alguns expositors—i de concloure, amb sinceritat,

que, si bé és millor que el de l'any passat, no contrastant està mancat d'obres de fort valor artístic.

Com a artistes que hi fan un bon paper podem citar: Rafel Estrany, Sunyer, Josep Togores, Ricard Canals, Francesc Domingo, Lu Pascual, F. Vayreda (un estudi força bonic de color), Vila Puig, Feliu Elies (una tela molt ben dibuixada i molt ben estructurada, però les figures massa *reposades*), Rincon, Raurich i Salvador Dalí. (Aquest, almenys amb el seu cubisme, expressa una tècnica i una *evolució* acceptables).

Si no fos pels sacrificis que representa pels senyors Maragall la realització d'aquest Saló de Tardor, diríem alguns noms, i d'autors força coneguts, per assenyalar llurs defectes. Però, repetim, pel bon nom dels organitzadors, que ens mereixen tota la nostra admiració, callem. Un altre dia serà que, en nom de l'Art, alçarem el crit d'*alerta*.

J. M. Junoy i Feliu Elies hi donaren selectes conferències.

—A Madrid s'ha obert també, i en el Palau de Belles Arts, un altre Saló de Tardor. Ens diuen, testimonis autoritzats que l'han vist, que els artistes hi han portat una bella selecció de les seves obres.

Entre els expositors catalans que hi han concorregut, recordem: J. Biosca, Enric Galwey, J. M. Mir Mas de Xexàs, Maurici Valls i Ll. Masriera.

Josep Clarà i «L'Amour de l'Art».

M. André Fontainas, el conegut crític i escriptor francès, dedica en el darrer número de la important revista «L'Amour de l'Art», que hom edita a París, un remarcable estudi a l'obra de l'eminent escultor olotí Josep Clarà. M. Fontainas n'explica la gènesi i la importància, assenyalant el lloc important que el nostre artista ocupa dins l'estatuària moderna.

L'article és il·lustrat amb diverses reproduccions de les més celebrades obres de Clarà.

En Mir Mas de Xexàs, a Mataró.

A Mataró, la Societat Iris ha inaugurat un esplèndid i bonic Saló d'Art. Ha tingut l'honor d'estrenar-lo, invitat a inaugurar-lo, amb les seves obres, per l'esmentada entitat recreativa i cultural, el nostre estimat company En J. M. Mir Mas de Xexàs.

Ja no cal dir que l'exposició ha assolit un veritable

éxit, doncs no sols ha estat molt visitada i elogiada, sinó que el nostre amic s'ha conquerit moltes simpaties entre els bons amics de Mataró.

Julia Gual, inserí en els seus atraients *Dietaris* del *Diari de Mataró* un retrat psicològic del nostre jove

píntor olotí, el qual queda molt just i exacte el caràcter bonatxó i alegre—les seves autèntiques rialles també li han caçat els de Mataró—del company Mir Mas de Xexàs.

Celebrem aquest nou éxit de l'amic incansable.

D'ací i d'allà

L'EXIT DEL NOSTRE NÚMERO EXTRAORDINARI

Veritablement que podem estar joiosos de l'èxit que ha assolit literària i artísticament aquest número que vàrem publicar arran de la nostra festa Major. Tota la premsa catalana, la de Barcelona i la de les comarques, i algunes publicacions castellanes i estrangeres, han fet grans elogis del nostre esforç editorial i comarcal.

Com que no disposem de molt d'espai, degut a l'excés d'original, guardem per el pròxim número la reproducció d'algunes d'aquestes crítiques, més que, per envanir-nos, com a testimoni de la nostra actuació olotina.

Entre altres recordem els següents periòdics i revistes que ens han fet l'honor de parlar-ne:

L'Ari Muncé de Sant Feliu de Guixols, *El Baix Empordà* de Palafrugell, *La Veu de l'Empordà* de Figueres, *L'Autonomista* de Girona, *Marinada* de Palamós, *Canigó* de Figueres, *El Pla de Bages* de Manresa, *El Dia* de Tarrassa, *Poble Nou* de Barcelona, *La Gralla* de Granollers, *Diari de Mataró*, *La Lluna d'Olot*, *L'Ona* de Vilassar de Mar, *Crònica Targarina* de Tàrraga, *Pla i Muntanya* de Balaguer, *La Veu de Tarragona*, *Lleida*, *Vida Lleidetana*, *El Sol* de Madrid, *La Veu de Catalunya*, *La Publicitat*, *La Vanguardia* i *El Dia Gráfico* de Barcelona, *Soller* de Mallorca, *Portaveu de la Casa Pairal de l'Obrer* de Barcelona, *L'Ereil Catalan* de Perpinyà, *El Baix Penedès* de Vendrell, *La Veu de Sabadell* i molts d'altres, que no ens és possible recordar.

A tots agraïm aquesta consideració i testimoni de companyerisme.

MUSICALS

Associació de Música Curs V.—Concert IX
Margarida Caballé (violí)—*Joaquima Sánchez* (piano)

Havíem sentit una sola vegada aquesta excel·lent violinista—per l'Agost de l'any passat a la nostra Associació de Música—però la recordem molt bé: joveníssima, graciosa, ben plantada, expressió franca i intel·ligent, gest viril fortament passional—passió doblada de fortitud i exquisida feminitat;—passió que no vol pas dir personalització, sinó precisament absoluta fidelitat—fidelitat conscient—a la partitura, passió ben dominada, doblada, traspasant la pròpia emoció per esdevenir en essència una forma més abstracta—la música ho és sempre una abstracció ideal—més sensible i més intel·ligent.

«Margarida Caballé ens ha sorprès—dèiem ara fa un any—per la seva exquisida sensibilitat, justa interpretació i excel·lent sonoritat el mateix interpretant la

severitat dels clàssics que la lliure fantasia moderna», i aquesta fidelitat, aquesta impersonalització, precisament en música, són les millors saboritzacions, les més certes i les úniques que a la llarga imposen.

El recent concert ens aferma en la nostra posició. Del «*Rondino*» de Beethoven o de la «*Oriental*» de César Cui al «*Wals*» de Brahms a en la «*Mazurca*» de Wienie Wski, passant per tota la «*Sonata op 8*» de Grieg, el seu temperament es revelà amb tota la seva pulcritud i vigoria dins d'una justa proporció. Llàstima de temperament per els «*Zapateados*» de Sarasate, final obligat de molts d'aquests concerts, i que li valgueren, en canvi, l'ovació final indispensable per a fer-nos sentir després, fora programa l'«*Abella*» de Schubert i «*El Cigne*» de Saint-Saens, admirablement dits. Joaquima Sánchez al piano, compartí els aplaudiments de l'auditori.

Curs V — Concert X

Trio Vocal del Gran Teatre del Liceu. — *Sofia Vergé*, (sopran). — *Carles Vives*, (tenor). — *Josep Canudas*, (bariton). — *Josep Sabater*, (mestre-director).

La nostra «Associació de Música» amb aquest concert clou la sèrie que constitueix el Curs V. Sèrie densa, ben equilibrada enguany, i intel·ligentment combinada amb un promig d'homogeneïtat que l'ha fet molt eficaç, i àdhuc força superior a altres sèries més heterogènies o predominantment populars, en les quals nna audició sensacional exhaurix de cop tots els bons intents i possibilitats dels seus meritíssims organitzadors. *Gaspar Casadó*, *Wanda Landowska*, *Jaume Roca*, *Quartet Zimmer*, *Concepció Callao*, el *Trio Barcelona*. *R. Sainz de la Maza*. *L'Orquestra da Camera d'en B. Galzer* i *Margarida Caballé* són els elements d'aquesta Sèrie.

El concert final perteneix a n'aquella categoria engrescadora de «*sensacionals*». Aquest concert vindria a ésser aquell últim temps «*finale con brio e molto espressivo*» d'algunes sonates clàssiques i potser encara i tot a l'acabament de curs. Però, no podem pas callar-ho, de moment ens produeix un cert astorament—que mai no hem pogut dominar—la transformació de l'Horselteig, el cèlebre mont de Venus o del castell de Vaterburg per exemple en un saló de concert i ens fa una certa gràcia—que tampoc hem pogut dominar—veure reduïda la gran massa orquestral a un mitja cua Grotian Steinweg acompanyant a un Tannhaus:r amb smoking i a una Madame Butterfly a la garçó, i sentir aquells fervorosos amants en els grans moments passionals estimant-se de debó i veure'ls quiets, palplan-

tats sense dret a moure's ni gairebé a mirar-se, com si es parlessin per telèfon. Això ens obliga a pairar-nos de sensibilitat i ens produeix sempre inevitablement un afebliment de la nostra posició lírica davant la sensació. Sols en l'abstracció ideal d'aquest estat hi retrobem la sublimitat d'aquells moments admirablement cantats per aquests excel·lents artistes que ens han fet l'honor d'una bellíssima audició.—R

Homenatge.

A Reus, en el «Centre de Lectura», s'hi ha homenajat, amb tota solemnitat, al seu conciutadà i silenciós poeta, Mestre en Gai Saber, En Josep Martí i Folguera, que, amb la seva col·laboració silenciosa, ha contribuït a purificar les nostres lletres.

Vida Literària. Pròxima publicació de «La Noia de Bronze» de T. Roig i Llop.

Dintre poc veurà la llum un recull de novel·letes i retrats epigramàtics, en un excel·lent volum i sota el títol de «La noia de Bronze», originals del nostre bon amic i actiu literat, el simpàtic Tomàs Roig i Llop.

Nosaltres, que ja n'hem pogut assaborir-ne llurs primícies, podem assegurar que «La Noia de Bronze» no sols es farà interessant en sa lectura sinó que serà una bella aportació a les nostres lletres.

De la passada Festa Major.

Atentment invitats, visitàrem, en les passades festes, els tallers de «El Arte Cristiano, Vayreda, Bassols, Casabó y Compañia» on poguèrem admirar i aplaudir, una vegada més, els pulcres i ben acabats treballs que tan nom han donat i donen a aquesta cabdal Casa de la estatuària religiosa a Olot. Mereixen una menció especial, entre altres, «Dolorosa», «Flegellació de Jesús», «Sagrada Família» i un «Via Crucis», obres que al contemplar-les—i això és un dels distintius del «Arte Cristiano»—un hom es sent atret i amarat d'admiració, cosa que no succeeix sempre. Aquesta exposició fou visitadíssima pels d'ací i forasters.

«Rebi «El Arte Cristiano» la nostra enhorabona per tan sorollós èxit, i d'una manera molt particular el nostre distingit amic, el seu digne gerent En Ferran Casabó.

Suspensió de «Pirineus».

El Governador Civil de Girona no ha autoritzat, de moment, la publicació de la revista *Pirineus*, que devia veure la llum a primers d'aquest mes i que n'era Director el nostre amic en R. Xifra Riera.

Nosaltres creiem, però, que la nostra primera autoritat civil de la Província autoritzarà als amics de *Pirineus* perquè aquesta pugui sortir ben prompte.

Visitants.

A principis del mes passat tinguèrem el gust de saludar el nostre benvolgut amic i culte escriptor, Fra Josep M.ª de Garganta, dominic, fill del nostre col·laborador i eminent poeta del mateix nom. Passà aquí uns quants dies al costat de la seva distingida família.

— Poc més tard vingué també l'il·lustre crític i estimat col·laborador nostre, En Josep M.ª Capdevila, amb l'objecte de visitar els seus respectables pares.

Festa Fotogràfica.

El dia 13 del corrent la Directiva de l'Art Fotogràfic obsequià amb un suculent banquet a la Secció en el restaurant de la Moixina. Al destapar-se el Xampany prengueren la paraula: el jove aficionat del quadre dramàtic del Centre Catòlic, Sr. E. Vila; el Sr. Domenge, president de la entitat, amb breus paraules donà bones

proves d'afecte a la Secció i a son actiu i distingit president En S. Maria. Seguidament el Sr. Morer, com a veterà de la fotografia olotina, recità unes poesies. El nostre amic i col·laborador, el president de dita Secció, Sr. Maria, feu un calorós elogi de la secció que s'honora en presidir i, amb atinats mots, donà a conèixer la ruta a seguir a la Secció, finint son parlament dient que, amb unió i fermesa, qual lema adobtà la Secció, espera portar a terme l'obra empresa en l'Art Fotogràfic d'aficionats d'aquesta ciutat i que, degut a l'apoi prestat per la premsa, és ja coneguda la Secció arreu de les terres catalanes i encara més enllà, fent així conèixer el nostre incomparable paisatge. També el nostre amic i company de redacció, actiu i assenyat, el jove pintor En J. M.ª Mir Mas de Xexàs, soci honorari de la Secció i que a l'ensem portava la representació de la nostra Revista, que galantment havia estat invitada per la presidència de l'A. F., parlà, amb breus i concises paraules, de l'obra de l'art en general; encoratjà a la secció en la ruta començada perquè sense febleses seguís sempre avant així com també hi ha seguit ell, en mig de totes les tempestes i esperant que en sortiran satisfets i joiuosos d'haver-se ennoblit en l'ideal artístic, saturant-se de la dolça saba de la inspiració, que dona els triomfs i posa els homes en el seu lloc. Acabà oferint novament les planes de la Revista a la secció fotogràfica. Tots foren fortament aplaudits. En la presidència hi veïrem els senyors Domenge, R. Arau, Mir Mas de Xexàs, Morer, Barnadas Socis Honoraris de l'A. F. En la presidència de l'Art Fotogràfic, al costat del nostre amic senyor Maria, hi veïrem al distingit fotògraf senyor Serradell, senyor Farjas, Casacuberta, J. Coll, Domènech, Mallarach, Jaume Sala, R. Fàbrega. Deu remarcar-se el gest del senyor Arau, qui regalà el Xampany de l'apat; així també el senyor Serradell, qui donà dolços i Xerez, augmentant els ja regalats per la Directiva. També, degut al temps plujós, els senyors Arau i Ramon Fàbrega, amb llurs autos, transportaren a Font-Moixina als 25 invitats. Sigui la nostra enhorabona a tots els senyors cooperadors i en especial manera a l'organitzador de tal festa, vertadera demostració de germanor i sincer companyerisme. Per molts anys.

El tenor J. Castellví.

Per la Festa Major poguèrem, altra volta, delectar-nos amb la pulcre dicció d'aquest notable tenor amic nostre. Cantà les òperes *Tosca* i *La Favorita*. L'acompanyaren valiosos elements del Gran Teatre del Liceu, senyoreta Vergé (bella i elegant tiple), Canudas, etc.

VISITA DEL REY DON ALFONSO XIII A LA NOSTRA CIUTAT.

L'Alcalde d'aquesta ciutat don R. Hostench ens invità a una reunió de forces vives de la població, per a comunicar-nos oficialment la visita de S. M. el Rey D. Alfonso a Olot, el qual vindrà el dimecres dia 26.

Durant la seva curta estada del Monarca a la nostra ciutat, assistirà a la inauguració del Pont de Colón, que el senyor Malagrida ha fet construir a l'Aixamplis del Pla de Llacs, a l'ensem que posarà la primera pedra dels Grups Escolars.

Acompanyaran al Rey, en el seu viatge, el General Martinez Anido, Vicepresident del Consell de Ministres, el Governador Civil de la Província senyor Rodriguez Chamorro i altres autoritats.

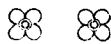
Imp. de P. Aubert—Carrer Superior, 35. i Nou de S. Antoni, 7.—Olot

COSTA BRAVA

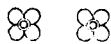
PALAFRUGELL

Hotel Restaurant de Sant Sebastià

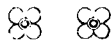
a càrrec de Modest Lladó

COBERTS des de 6 pessetes

Pensió complet 15 pessetes

Pensió per a famílies, a preus módics

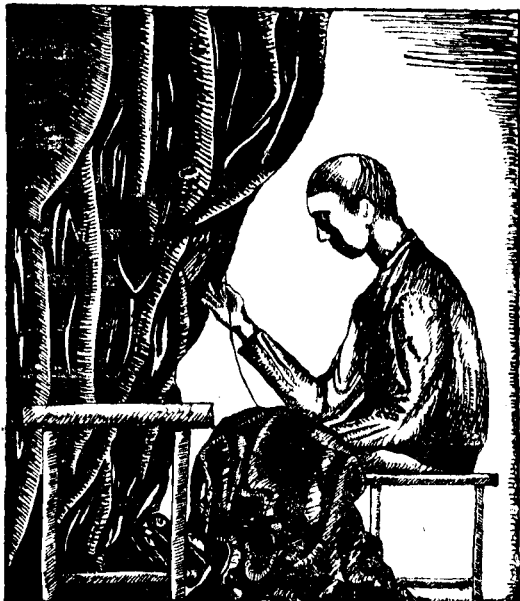
Telefon, 1407

RAMON BENET

SAICAM

MERCERIA
CAMISERIA i NOVETATS
MAJOR 11 OLOT

andorrà
sastre
OLOT

LA FLOR DEL PIRINEU

(MARCA REGISTRADA)

Gran Fàbrica de Llangonisses
i embutits fins. Pernils del país i demés
productes del porc.

©

ESPECIALITATS
BUTIFARRA CATALANA EN BUDELL
CULAR. - PERNILS SENSE OS, CUI TS
AMB SON PROPÍ SUC (EN LLAUNES)
DITS EN DOLÇ. - CREMA DE FOIE-
GRAS (TRUFAT). - MORTADELLES.
CAP DE SENGLAR I ALTRES CONSER-
VES DE VIANDES DEL PORC EN
LLAUNES, PROPIES PER HOTELS,
RESTAURANTS, BALNEARIS, COLLES
EXCURSIONISTES, ETZ., ETZ.

BALDIRI DESCALS AUBERT

Olot (Girona). - Apartat de Correus, n.º 5

XOCOLATA CARRERAS

OLOT

Casa fundada en 1790

Garage i Taller de reparacions

Autos de lloguer de l'acreditada marca

O. M.

especialitats per a noces i bateigs

Venda de bicicletes i motocicletes

B. S. A. Matkless i Automoto

No confondre, demaneu sempre

MIQUEL BAUS

Carrer de l'Hospici, 9. Teléfon, 174

OLOT

CENTRO ADMINISTRATIVO-COMERCIAL

JOAN TRIADÚ MITJÀ

AGENT DE NEGOCIS MATRICULAT I COMERCIAL COL·LEGIAT

MAJOR, 10

OLOT

TELÉFON, 243

CORRESPONSALS A MADRID I BARCELONA

Secció Administrativa:

Representació directa d'Ajuntaments, Societats Mercantils, Industrials i Particular a les Oficines Públiques de la Província.—Ingrés de quotes per a la reducció del Servei militar.—Despatx de Llicències de caça, pesca i tenència d'armes.— Passaports.— Certificats de Penals i d'Últimes voluntats.—Marques de Fàbrica i Patento d'Invenció.—Cumplimentació d'exhorts.—Registre i traspàs d'automòvils.—Títols de chauffer.— Compra-venda i administració de finques.— Consultori re tota mena d'assumptes administratius.

Secció Comercial:

Segurs en general: Accidents, Incendis, Vida i Transports marítims i terrestres.— Organització de viatges particulars i col·lectius amb bitllets de f. c. circulars o kilomètrics, a «forfait» per a grups excursionistes, Societats, Congressos, Assamblees, Pelegrinages i altres.— Duanes.— Transports internacionals.— Oficina de Comptabilitat.—Llibres de Comerç.—Inventaris i Balanços.—Liquidacions, etc., etc.

COMISSIONS

— CONSIGNACIONS

— REPRESENTACIONS

EL SABÓ MARCA

LA PICADORA

és el preferit entre tots pel
seu Rendiment i Economia

Demaneu-lo arreu

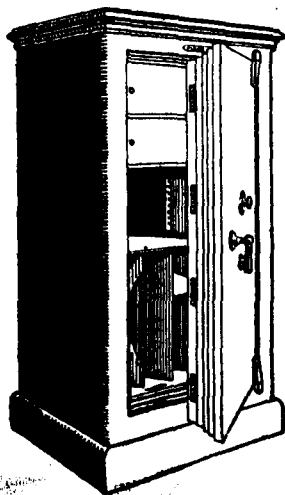
CAIXES PER A CABALS

D'ACER
IMPERFORABLE

BASCULES

PIBERNAT

BARCELONA
PARLAMENT 9 i 11

PUBLICITAT M. MIR. BARÇA

Magatzem de robes CASA NYERA

de

JOAN GUITART

Sempre les darreres novetats en tota classe de Gèneres per a Senyora

Especialitat en tota classe de GÈNERES NEGRES

Camises de percal i Popelín

Corbates última moda

Lligues i Tirants

Cinturons darrera novetat

Botonadures gran fantasia

Mocadors gran novetat

Mitges de cotó, fil i de seda

Gèneres de punt de totes classes

No comprin sense veure abans les Novetats
en tots els articles i preus.

Antiga CASA NYERA

Carrer d'Aigua

OLOT

Casa PAUSASTRE de Josep Puig Pagés

Superior, 21 - OLOT

Confeccions econòmiques

Americanes «Sport» per a home	des de 35 ptes.
Abrics, varies formes, per a home	» » 35 »
» » » per a nen	» » 17 »
Trajos de llana, folrats, » »	» » 14 »
Pantalons per a home	» » 4'50 »
» per a nen	» » 2'40 »

Temporada d'hivern

Llençols matrimoni	a 4'25 ptes.
Flassades llana, matrimoni.	a 15 »
» » monja	a 11 »
» cotó	des de 90 cèntims

PERE AUBERT

IMPRESSOR

ES FAN TREBALLS DE TOTES CLASSES

PREUS ECONOMICS

SUPERIOR 85 I NOU DE SANT ANTONI 7.—OLOT